

Modře označené štítky znamenají, že není zaplacené předplatné! Předplatné na jeden rok je 38,10+ 1,90 (HST) = 40 kan. dolarů Cena 1,88 + 0,12 (HST) = 2,00 dolary.	Agreement # 40005374/ Registration # 09089	J Time Committed Á délai convenu	Telefon: 416/530-4222 647/728-0654
	Datum, dokdy jsou noviny předplaceny, je v pravém horním rohu štítku! ISSN 1186-9283 (Print) ISSN 1923-1784 (Online)		Praha: 222-261-811 E-mail: abe@zpravy.ca abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 20.

(510.)

Vol. 22.

Thursday,

December 13,

2012

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
satellite1-416.com — satellite416 — zpravy.ca — spravy.ca

Předvánoční skandály

Když jsem byl malý, tak poslední neděle před Vánoce byla zlatá, předposlední stříbrná. Obchody měly otevřeno i v neděli. Na zlatou neděli celý den, na stříbrnou jen odpoledne. Už tehdy se nakupovalo a prodavačky ve zlatnictví měly dobré prémie, zatímco v potravinách to bylo slabší. Dalo se vydělat i na kaprech. Ve speciálním obchodě s bramborami, jsem musel koupit osm kilo brambor, které jsem odnesl do sklepa. To, aby náhodou bramborový salát nebyl bez nich. V mém dětství se před Vánoce blbilo stejně jako dnes. Nebo téměř stejně.

Tuhle neděli jsem se však z českého rozhlasu dověděl, že se jedná o bronzovou neděli. A ejhle, to je novinka. Začal jsem pátrat ve vševědoucí Wikipedii a dověděl jsem se, že existuje i neděle železná - první adventní. Železná neděle byla v mém dětství neděle, kdy se odvážel šrot. Časy se tedy mění.

Od dětství jsem byl zvyklý, že se v době Adventu četlo Lukášovo evangelium, které vyvrcholilo druhou kapitolou a narozením Ježíše Krista. Tentokrát jsem však zaslechl v místním kostele první kapitolu z Matoušova evangelia, které začíná rodokmenem od Abrahama přes Judu, krále Davida, Šalamouna a končí u Jozefa. Od Abrahama až po Davida je čtrnáct jmen, čtrnáct jmen je do zajetí babylonského a pak následuje dalších čtrnáct potomků.

V rodokmenu jsou téměř výhradně muži, ale občas se tam objeví i nějaká ta žena. A téměř vždycky je to skandál. Tak první je Tamar, která se převlékne za prostitutku a svede Judu. Podle zákona si jí měl vzít Judův syn Séla, ale na to se jaksi zapomnělo. Slib se nedodržel a počestnost jde stranou. Důležitá je spravedlnost a Tamar ji na Judovi, který jaksi není také dvakrát morální, dosáhne i za cenu sexuálního triku, který nemusel vyjít, což jí mohlo stát život.

Nevěstka Raab, ta zase asistovala při dobývání Jericha. Uvěřila ve zvláštní moc Izraele. Následuje Rút. Je to krásný příběh, ale s tím Bózem to také nebylo jen tak. Když Rút žádá Bóze o to, aby se jí ujal, využije všech možných erotických triků.

Následuje snad jeden z nejhorších skandálů: David a Betsabé. David svého služebníka Uriáše Hetejského postaví tak, aby zahynul v boji a mohl si přivlastnit jeho krásnou manželku. Když jsem tento příběh slyšel v nedělní škole, nemohl jsem si to dát dohromady, že to je stejný David jako ten, co skolil Goliáše.

Nejen, že se jedná většinou o ženy s pochybnou pověstí, ale také se jedná o cizinky. Občas jsou to nevěstky, jindy se za ně převléknou. Nikde není ani potuchy o mravnosti a počestnosti. A přesto vidíme v těchto ženách, že bojují o spravedlnost.

Jako kdyby biblická zvěst nám chtěla dát žebříček hodnot. Spravedlnost má přednost před moralizováním. Řekl jsem si, že kazatel klepl hřebíček na hlavičku. Vzpomeňme jen na poslední americké prezidentské volby, kdy i takoví lidé jako Billy Graham sklouzli do moralizování a dali mu přednost před touhou po spravedlnosti.

Tak to bylo zamyšlení na železnou neděli, kdy se začíná nakupovat. Poněkud jiné bylo zamyšlení na bronzovou neděli, kdy už jsou nákupy v plném proudu a více než evangelijní zvěst zaujal media opičák v kabátku v obchodním domě IKEA.

Tentokrát moji pozornost upoutalo kázání dr. Petra Pokorného v Praze ve Vršovicích. Opět to nebylo kázání na Lukášovo evangelium, ale za text tentokrát posloužilo čtení z poslední knihy bible ze Zjevení sv. Jana - Apokalypsy: *I viděl jsem po pravici sedícího na trůnu knihu popsanou vnitř i zevnitř, zapečetěnou sedmi pečeti. A viděl jsem anděla silného, volajícího hlasem velikým: Kdo jest hoden otevřít tu knihu, a zrušit pečeti její? I nemohl žádný, ani na nebi, ani na zemi, ani pod zemí, otevřít té knihy, ani pohledět do ní. Pročež já plakal jsem velmi, že není nalezen žádný, kdo by hoden byl otevřít a čísti tu knihu, ani pohledět do ní. Tedy jeden z těch starců řekl mi: Neplač. Aj, zvítězí lev, ten kterýž jest z pokolení Judova, kořen Davidův, aby otevřel tu knihu, a zrušil sedm pečeti jejích.* (Kralický překlad).

Jestliže se vrátím k poslední knize v Novém zákoně, vždy se mi vybaví Bergmanův film *Sedmá pečeť*. Hledání smyslu života v okamžiku, kdy se život vytrácí, kdy život jakoby zdánlivě ztrácí smysl. Rytíř bloudící krajinou zasaženou morovou ránou se stále filosoficky ptá po smyslu života. Odpověď dostává v malých věcech: v lidech, kteří prostě a jednoduše žijí svůj lidský úděl, v komediantech, kteří se radují z každého krásného okamžiku, z lesních jahod, z krásného dne. Nejsou to opět lidé počestní, občas někde i něco šlohnou. Rytíř nachází smysl v tom, když se dokáže obětovat pro ně v závěru příběhu, kdy hraje se smrtí šachy.

Vždy jsou zde dva pohledy: první, který říká, že se svět řítí do katastrofy. Druhý, že vše je pod Boží kontrolou, ve stejném rozpoložení byl zřejmě i evangelista Jan. Dr. Petr Pokorný zdůraznil, že oba pohledy patří dohromady. Apokalyptická literatura pochází již z druhého století před Kristem a objevuje se zde dvojí naděje. Jednak, aby ji měl člověk

jako jedinec, ale i otázka k čemu dějiny spějí. Poslední soud není strašení, ale ujištění, že spravedlnost nakonec zvítězí. Dějiny lze posoudit jako celek s ujištěním, že se nevymknou z Božích rukou.

Máme zde apokalypsy dvacátého století: vyvraždění Arménů (1,5 milionu), první světová válka, holocaust (6 milionů židů), Stalinovy gulagy (odhaduje se 8 milionů lidí), kulturní revoluce v Číně (36 milionů obětí). Přesto nemůžeme dvacáté století odepsat jen jako století hororů. Jestliže se podíváme na sedmnácté století, pak vidíme, že v Čechách klesla populace v důsledku třicetileté války z 1,7 milionu pod jeden milion.

Apokalyptické příběhy jdou ruku v ruce i s tím, co dějiny přináší pozitivního. Pohlédneme-li na osobnosti českých dějin: svatý Václav, Jan Hus, Jan Ámos Komenský či Tomáš Garrigue Masaryk - to jsou postavy, které vítězí nad diktátorskými typy světových vládců Ferdinanda II., Napoleona, Hitlera, Stalina či Mao-ce-tunga.

Budoucnost není beznadějná. Není to, jak zpívá Leonard Cohen *murder*, ale *láska je jediným motorem k záchraně*, jak zpíval ve stejné písni v Air Canada Centre tento týden.

Ať se jedná o železnou, bronzovou, stříbrnou či zlatou neděli, v tom není poselství vánoc. Není ani v laciné apokalypse, která se vynořila podle mayského kalendáře, kdy má vše skončit 21. prosince letošního roku.

Poselství vánoc je v tom, že touha po spravedlnosti, lásce a pravdě má smysl, i když se dějiny neodehrávají podle našich představ, jsou mnohdy provázeny skandály a někdy to jsou tragédie nám těžko pochopitelné.

Aleš Březina

MADONA S DÍTĚTEM Z VEVEŘÍ - NÁRODNÍ GALERIE, PRAHA

Veselé Vánoce a vše dobré v roce 2013 přeje Satellite